

A8-0465/2018

13.12.2018

JELENTÉS

a fegyveres konfliktusokban és háborúkban zsákmányolt műkincsekkel és kulturális javakkal kapcsolatos, határon átnyúló visszaszolgáltatási kérelmekről (2017/2023(INI))

Jogi Bizottság

Előadó: Pavel Svoboda

A vélemény előadója (*):
Nikolaos Chountis, Kulturális és Oktatási Bizottság

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 54. cikke

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS.....	12
VÉLEMÉNY A KULTURÁLIS ÉS OKTATÁSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL.....	15
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL.....	20
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA.....	21

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a fegyveres konfliktusokban és háborúkban zsákmányolt műkincsekkel és kulturális javakkal kapcsolatos, határon átnyúló visszaszolgáltatási kérelmekről (2017/2023(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a kulturális javak fegyveres konfliktusok esetén történő védelméről szóló 1954. évi Hágai Egyezményre, és az egyezmény 1999. márciusi második jegyzőkönyvére,
- tekintettel a zsákmányolt vagyontárgyak zsidó közösségeknek történő visszaszolgáltatásáról szóló, 1995. december 14-i¹, valamint a holokauszt áldozatainak tulajdonát képező vagyontárgyak visszaszolgáltatásáról szóló, 1998. július 16-i² állásfoglalására,
- tekintettel a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem fokozásáról szóló 2016. február 2-i cselekvési tervben (COM(2016)0050) vállalt kötelezettségeknek megfelelően az terrorizmusfinanszírozás és a szervezett bűnözés elleni fellépésre való uniós képesség erősítése céljából 2016 decemberében elfogadott intézkedéscsomagra, valamint a kulturális javak behozataláról szóló rendeletre irányuló javaslatra (COM(2017)0375),
- tekintettel a kulturális emlékhelyek ISIS/Dáís általi lerombolásáról szóló 2015. április 30-i állásfoglalására³,
- tekintettel a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javakról szóló, 1995. június 24-én elfogadott UNIDROIT-egyezményre,
- tekintettel a tagállamok területéről jogellenesen kivitt kulturális javak visszaszolgáltatásáról szóló, 2014. május 15-i 2014/60/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁴,
- tekintettel az emberi jogok európai egyezményéhez csatolt 1. számú jegyzőkönyv 1. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 17. cikkére,
- tekintettel a kulturális javak kiviteléről szóló, 2008. december 18-i 116/2009/EK rendeletre,⁵,
- tekintettel a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai

---

¹ HL C 17., 1996.1.22., 199. o.

² HL C 292., 1998.9.21., 166. o.

³ HL C 346., 2016.9.21., 55. o.

⁴ HL L 159., 2014.5.28., 1. o.

⁵ HL L 39., 2009.2.10., 1. o.

- parlamentari és tanácsi rendeletre¹, és különösen a rendelet 7. cikkének (4) bekezdésére,
- tekintettel a valószínűleg vitatott tulajdonjogú áruk belső piacon belüli szabad mozgásának jogi keretéről szóló, 2003. december 17-i állásfoglalására²,
  - tekintettel az Unió Belső Politikák Főigazgatósága által készített „Fegyveres konfliktusokban és háborúkban zsákmányolt műkincsekkel kapcsolatos, határon átnyúló kárpótlási kérelmek és a bírósági perekon kívüli alternatív rendezés” című, 2016. évi tanulmányra,
  - tekintettel a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i európai parlamenti és tanácsi (EU) 2016/679 rendeletre (általános adatvédelmi rendelet)³,
  - tekintettel a kulturális javak jogtalan behozatalának, kivitelének és tulajdonjoguk jogtalan átruházásának megakadályozását és megelőzését célzó eszközökről szóló 1970. november 14-i UNESCO-egyezményre,
  - tekintettel a kulturális javak területén illetékes bűnüldözési hatóságok és szakértők informális hálózatának (EU CULTNET) létrehozásáról szóló 2012. október 4-i 14232/12 tanácsi állásfoglalásra,
  - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
  - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére és a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére (A8-0465/2018),
- A. mivel az Interpol szerint a műalkotások feketepiacára egyre jövedelmezőbb, a kábítószerhez, a fegyverekhez és a hamisított áruk piacához hasonló mértékben;
- B. mivel a kulturális javak behozataláról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslat (COM(2017)0375) hatásvizsgálata szerint világszinten a régiségkereskedelem 80–90%-át illegális eredetű termékek adják;
- C. mivel a kulturális örökség a civilizáció egyik alapvető eleme, többek között szimbolikus értékével és az emberiség kulturális emlékeivel, amelyek egyesítik az embereket; mivel az utóbbi években háborúskodó csoportok és terrorista szervezetek bűncselekmények sorozatát követték el a világ kulturális öröksége ellen az egész világon, továbbá értékes műalkotásokat, szobrokat és régészeti leleteket értékesítenek és importálnak az Európai Unióba egyes nem uniós országokból, az ebből származó nyereséget pedig feltételezhetően terrorista tevékenységek finanszírozására fordítják; mivel határozottan el kell köteleződni kulturális javak, például a Líbiában, Szíriában és Irakban zajló fegyveres konfliktusok és háborúk során elrabolt műkincsek tiltott kereskedelme elleni fellépés mellett; mivel a kulturális javak gyakran kiemelkedő kulturális, művészi, történelmi és tudományos jelentőségűek, és ezeket meg kell óvni a jogtalan

¹ HL L 351., 2012.12.20., 1. o.

² HL C 91E., 2004.4.15., 500. o.

³ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.

eltulajdonítástól és a fosztogatástól;

- D. mivel röviddel a második világháború befejezését követően kísérletek történtek a zsákmányolt vagyontárgyak megtalálására és származási országukba való visszajuttatására;
- E. mivel biztosítani kell a kereskedelem és/vagy ásatások során fellelt, vagy jogellenes szerzés révén megszerzett tárgyak visszaszolgáltatását, tekintettel az Európai Unió tisztességes eljárások és az áldozatok kárpótlása iránti elköteleződésére, továbbá az UNESCO alapító okmányára és az örökségvédelemre vonatkozó egyezményeire;
- F. mivel a nácik által elkobzott műtárgyokról szóló washingtoni konferencia alapelvei, a Vilniusi Fórum és a holokauszt-korszak javairól és kapcsolódó kérdésekről szóló Terezini Nyilatkozat egyaránt hangsúlyozta az egyéni ingatlan vagyontárgyakért való kárpótlás fontosságát; mivel a washingtoni konferencia óta visszaszolgáltatott műkincsek becsült száma 1000 és 2000 között van¹; mivel az utóbbi években visszaszolgáltatott műkincsekről nem készült teljes körű lista;
- G. mivel még mindig hiányoznak műkincsek, amelyek arra várnak, hogy visszajuttassák őket jogos tulajdonosaikhoz vagy azok örököseihez; mivel az 1998-as washingtoni konferencián Jonathan Petropoulos úgy becsülte, hogy körülbelül 650 ezer műkincset tulajdonítottak el Európa-szerte, Ronald Lauder kijelentése szerint pedig akkor (1998-ban) még 11 ezer, 10–30 milliárd dollár közötti értékű műkincs hiányzott; mivel a Claims Conference-WJRO válasza általában az, hogy nem állnak rendelkezésre pontos becslések: hozzávetőlegesen 650 ezer műkincset tulajdonítottak el, amelyekből talán 100 ezer továbbra is hiányzik;
- H. mivel a peres felek továbbra is jogi problémákkal szembesülnek, aminek oka egyrészt az igényeik gyakran igen speciális jellege, másrészt pedig a háború utáni kárpótlással kapcsolatos jogszabályok hatályvesztése, a hagyományos szabályok nem visszamenőleges hatálya, a „zsákmányolt műtárgy” fogalommeghatározásának hiánya, az igények elévülési ideje, valamint az elbirtoklással és a jóhiszeműséggel kapcsolatos rendelkezések;
- I. mivel a zsákmányolt műkincsekre és kulturális javakra vonatkozó visszaszolgáltatási igényeket főként a nemzetközi közjog segítségével kezelik; mivel ezeket a szabályokat szigorúbb nemzetközi magánjogi szabályokkal kell kiegészíteni;
- J. mivel a – nemzetközi és európai szinten – nem megfelelően kialakított magánjogi dimenzió hozzájárul a jogbizonytalansághoz a zsákmányolt műkincsek és kulturális javak határokon átnyúló visszaszolgáltatásának eseteiben, nemcsak a nácik által zsákmányolt műkincsekkel kapcsolatos befejezett ügyletek esetében, hanem a jövőbeni esetekben is;
- K. mivel nincs olyan uniós jogszabály, amely kifejezetten és átfogóan szabályozná a fegyveres konfliktusokban magánszemélyek által zsákmányolt műkincsek és kulturális javak visszaszolgáltatása iránti igényeket;

---

¹ A „Claims Conference-WJRO Looted Art and Cultural Property Initiative” kezdeményezés adatai alapján.

- L. mivel az UNESCO és a nagy európai aukciós házak, múzeumok és neves műgyűjtők az ilyen művek eredetére vonatkozó, kiterjedt kutatásokat dolgoznak ki közösen annak érdekében, hogy a műveket vissza lehessen szolgáltatni a tulajdonosaiknak;
- M. mivel az Interpol lopott tárgyak adatbázisának kiegészítése érdekében a Múzeumok Nemzetközi Tanácsa (ICOM) több mint egy évtizede vörös listákat tesz közzé, amelyek az illegális kereskedelem szempontjából sebezhető tárgyak csoportjait tartalmazzák;
1. sajnálatosnak tartja, hogy mostanáig gyakorlatilag semmiféle előrelépés nem történt a valószínűleg vitatott tulajdonjogi áruk belső piacon belüli szabad mozgásának jogi keretéről szóló állásfoglalása kapcsán, amelyben a Parlament felkérte a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt több olyan szempontot illetően, mint a polgári és eljárásjogi szabályok, az eredetkutatás, a katalógusrendszerek, az alternatív vitarendezési mechanizmusok, valamint egy határokon átnyúló koordinációt végző közigazgatási hatóság felállításának előnyei; úgy véli, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 81. cikkének (2) bekezdése jogalapul szolgálhatna az Unió ehhez kapcsolódó intézkedési jogkörrel való felruházásához;
  2. hangsúlyozza, hogy a műkincsek és egyéb kulturális javak fosztogatása fegyveres konfliktusok és háborúk idején csakúgy, mint békeidőben, közös probléma, amellyel mind a megelőzés, mind pedig a zsákmányolt kulturális javak visszaszolgáltatásának szintjén foglalkozni kell, a kulturális örökség integritásának és a társadalmak, közösségek, csoportok és egyének identitásának védelme és biztosítása érdekében;
  3. megállapítja, hogy uniós szinten nem szenteltek kellő figyelmet a többiek között fegyveres konfliktusokban zsákmányolt, elloptott vagy illegálisan megszerzett műkincsek és kulturális javak visszaszolgáltatásának, különösen a magánjog, a nemzetközi magánjog és a polgári eljárás területén; felszólítja a Bizottságot, hogy védje, támogassa és ösztönözze az államilag jóváhagyott fosztogatások során elvitt és eltulajdonított, illetve fegyveres konfliktusok során zsákmányolt kulturális javak visszaszolgáltatása iránti, határokon átnyúló igényeket; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy készítsenek ajánlásokat és iránymutatásokat annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet a tagállamok nemzeti intézményeinek nyújtott támogatás szükségességére a visszaszolgáltatási igényekkel kapcsolatban;
  4. hangsúlyozza, hogy az olyan intézmények, mint az UNESCO és az Interpol a visszaszolgáltatást elősegítő rendelkezések bevezetése érdekében a kulturális örökség fokozottabb védelmére és az államok szerepvállalására szólítanak fel;
  5. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nincsenek megbízható statisztikák a fosztogatások és a kulturális javakkal folytatott illegális kereskedelem pontos mértékére vonatkozóan; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy készítsenek megbízható statisztikákat e téren;
  6. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a legtöbb jelenlegi politikai és jogalkotási kezdeményezés kizárólag a közjogra, a közigazgatási jogra és/vagy a büntetőjogra összpontosít; hangsúlyozza, hogy egy átfogó szabályozási keret megalkotásához a magánjogot erőteljesebben figyelembe kell venni; felszólítja az illetékes hatóságokat, hogy tegyék meg az e cél eléréséhez szükséges valamennyi intézkedést és kezdeményezést;

7. úgy véli, hogy több vizsgálat szükséges annak érdekében, hogy a kulturális javak jogellenes kereskedelme terén meglévő sötét területekre fény derüljön, továbbá annak kiterjedésére, rendszerére és mértékére vonatkozóan pontosabb információk álljanak rendelkezésre, mint például a jelenleg Németországban zajló ILLICID projekt révén;
8. üdvözli, hogy egyes tagállamok elismerték, hogy foglalkozni kell a fegyveres konfliktusokban és háborúkban zsákmányolt, eltulajdonított vagy illegálisan megszerzett műkincsek és kulturális javak visszaszolgáltatása iránti igényekhez kapcsolódó egyedülálló problémákkal annak érdekében, hogy jogi megoldások szülessenek azon magánszemélyek, állami és önkormányzati intézmények, valamint vallási szervezetek tulajdonjogának biztosítására, akiket fegyveres konfliktusok vagy háborúk során jogtalanul fosztottak meg műkincseiktől;
9. hangsúlyozza, hogy az ilyen illegális gyakorlatok bejelentéséhez fontos a kollektív tudatosítás, és emlékeztet arra, hogy a tulajdonosuktól elvett tárgyak örökre elvesztett történelmi és tudományos értékeket képviselnek;
10. megjegyzi, hogy a kulturális javakkal és műkincsekkel folytatott kereskedelem és az illegális műtárgypiac fejlődése elleni küzdelemnek és a visszaszolgáltatás támogatásának az a leghatékonyabb módja, ha transznacionális és globális szempontból mérlegelik és ösztönzik a műkincsek kereskedelmére és visszaszolgáltatására vonatkozó méltányos gyakorlatok kialakítását, mind a tervezett megelőző hatás, mind a kényszerítő vagy büntető hatás tekintetében;
11. úgy véli, hogy a műtárgyak és kulturális javak zsákmányolásának és csempészésének megakadályozására alkalmas szabályegyüttes létrehozása céljából, illetve annak érdekében, hogy megvalósuljon a teljesen átlátható, felelős és etikus globális műkincspiac, a Bizottságnak gyümölcsöző partnerségek kiépítésének szándékával együttműködésre kell törekednie harmadik országokkal, ennek során figyelembe véve a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javakról szóló 1995. évi UNIDROIT egyezményben lefektetett elveket;
12. úgy véli, hogy az uniós jogalkotási kezdeményezés – beleértve a nemzetközi magánjogi dimenziót – csak a jövőbeni ügyletekre nézve lenne megfelelő;
13. úgy véli, hogy ideje véget vetni az évek óta tartó tétovázásnak és halogatásnak, és megteremteni egy felelős és etikus európai művészeti piacot; felszólítja a Bizottságot e tekintetben, hogy állapítson meg olyan polgári jogi intézkedéseket, amelyek segítenek áthidalni azokat a bonyolult problémákat, amelyekkel a magánszemélyek szembesülnek az eredetileg a tulajdonukat képező műkincsek visszaszolgáltatásának igénylése során; ugyanakkor felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy új vitafórumot a bevált gyakorlatok és megoldások azonosításához a jelen és a jövő számára;
14. üdvözli a kulturális javak behozataláról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2017. július 13-i bizottsági javaslatot (COM(2017)0375), valamint a Parlament által 2018. október 25-én elfogadott módosításokat; a műkincspiac világszintű hatókörére és a magánkézben lévő műtárgyak számára tekintettel ismét hangsúlyozza a további erőfeszítések szükségességét a fegyveres konfliktusok és háborúk során zsákmányolt műkincsek és kulturális javak határokon átnyúló visszaszolgáltatása terén; hangsúlyozza, hogy az eredetkutatás és az európai

együttműködés hasznosnak bizonyult a zsákmányolt műkincsek azonosítása szempontjából, azaz lehetővé vált visszaszolgáltatásuk, néhány esetben pedig sikerült elejét venni terrorista csoportok vagy háborúk finanszírozásának is;

15. sajnálatosnak tartja, hogy a tagállamok eredetkutatással és a kellő gondosság elvével kapcsolatos szabályainak hiánya, gyengesége vagy különbözőségei miatt számos, határokon átnyúló visszaszolgáltatási igény nem hajtható végre hatékony és összehangolt módon, ami következésképp elősegítheti a fosztogatást és kereskedelmet, valamint ösztönözheti a csempészetet; megjegyzi, hogy a közös szabályok hiánya miatt az alkalmazható eljárás gyakran minden érdekelt fél – köztük múzeumok, műkereskedők, gyűjtők, turisták és utazók – számára tisztázatlan marad; felkéri ezért a Bizottságot, hogy hangolja össze az eredetkutatásra vonatkozó szabályokat, és integrálja ezeket a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javakról szóló 1995. évi UNIDROIT egyezmény egyes alapelveit;
16. hangsúlyozza, hogy a zsákmányolt műkincsek azonosításához, a jogos tulajdonosoknak való visszaszolgáltatásuk megkönnyítéséhez, a teljes mértékben átlátható, felelős és etikus műkincspiac kialakításához és a fegyveres konfliktusokban és háborúkban zsákmányolt műkincsekkel és kulturális javakkal történő kereskedelemtől való hatékony elrettentéshez szisztematikus, jó minőségű és független eredetkutatásra van szükség, amely ezért sürgősen és tevékenyen előmozdítandó; tudomásul veszi az európai pénzügyi eszközök által e téren kínálkozó lehetőségeket; Állásfoglalásra irányuló indítvány felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék és támogassák az eredetkutatásra irányuló uniós és nemzeti szakképzési programokat, hogy lehetővé tegyék különösen a kulturális javak törvénytelen kereskedelme ellen küzdők szakértelmének továbbfejlesztését és javítását, többek közt határokon átnyúló projektek révén;
17. úgy véli, hogy az eredetkutatás szorosan kapcsolódik a kellő gondosság elvének műkincsek szerzésére vonatkozó kötelezettségéhez, és komoly kérdés a műkincspiac minden résztvevője számára, mivel a lopott műkincsek – szánt szándékkal vagy gondatlanságból történő – megszerzése bizonyos nemzeti törvények értelmében büntetendő;
18. úgy véli, hogy egyértelműen szükség van a náci és szövetségeseik által zsákmányolt kulturális javak, köztük a zsidók tulajdonát képező kulturális javak teljes körű nyilvántartásba vételére, az eltulajdonításuk időpontjától egészen napjainkig; sürgeti a Bizottságot, hogy támogassa egy olyan katalógusrendszer létrehozását, amelyet közintézmények és magángyűjtemények is használhatnak, hogy adatokat gyűjtsenek a zsákmányolt, ellopott vagy jogellenesen szerzett kulturális javak helyzetéről és a folyamatban lévő igények aktuális állásáról; sürgeti a Bizottságot, hogy az ilyen jellegű adatok cseréje és az eredetkutatás megkönnyítése érdekében támogassa azokat a digitalizálási projekteket, amelyek digitális adatbázisokat hoznak létre, vagy már meglévő digitális adatbázisokat kapcsolnak össze;
19. úgy véli, hogy a célravezető eredetkutatás érdekében szükség van a lehető legrészletesebb dokumentum-nyilvántartás vagy tranzakciós nyilvántartás létrehozására; felkéri a Bizottságot, hogy aktívan támogassa az ilyen nyilvántartásokra vonatkozó közös iránymutatások kidolgozását, valamint hozzon megfelelő intézkedéseket, hogy ösztönözze a tagállamokat arra, hogy a műtárgypiacon működő szakemberek részére

általános kötelezettségeket írjanak elő az ilyen tranzakciós nyilvántartás vezetésére vonatkozóan, és általánosságban a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javakról szóló 1995. évi UNIDROIT egyezmény betartására;

20. sürgeti a Bizottságot, hogy ösztönözze és anyagilag támogassa az eredetkutatást az egész Unióban; javasolja, hogy a Bizottság szervezzen vitafórumot a legjobb gyakorlatok cseréje és a legjobb jelenlegi és jövőbeni megoldások megtalálása céljából;
21. felszólítja a Bizottságot, hogy fontolja meg egy speciális, alternatív vitarendezési mechanizmus kialakítását a zsákmányolt műkincsek és kulturális javak visszaszolgáltatása iránti igények kezelésére, hogy át lehessen hidalni a létező jogi akadályokat, például egy hibrid választottbírósági-közvetítési eljárás útján; hangsúlyozza az egyértelmű normák, illetve az átlátható és semleges eljárások fontosságát;
22. megállapítja, hogy visszaszolgáltatási ügyekben az elévülési idő gyakran nehézséget okoz a felperesek számára; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a kérdést, és találjon megfelelő egyensúlyt a zsákmányolt műkincsek, beleértve a nácik által zsákmányolt műkincsek visszaszolgáltatása iránti igényekre vonatkozó elévülési időt illetően, amelynek mind a fosztogatás és lopás áldozatainak érdekeit, mind pedig a piaci igényeket figyelembe kell vennie; úgy véli, hogy ebben példaként szolgálhatna az USA holokauszt-időszak során eltulajdonított műkincsek visszaszolgáltatásával kapcsolatos törvénye;
23. felszólítja a Bizottságot, hogy vegye fontolóra jogalkotási intézkedések meghozatalát a fegyveres konfliktusok és háborúk során zsákmányolt műkincsek és kulturális javak határokon átnyúló visszaszolgáltatására vonatkozó igények jogrendszerének megerősítésére, a nemzetközi magánjog eszközei alapján;
24. felszólítja az illetékes uniós intézményeket, hogy ösztönözzék a tagállamokat a kulturális javak eredetvizsgálatával kapcsolatos meglévő gyakorlatokra vonatkozó információk megosztására, továbbá arra, hogy fokozzák az együttműködést a kulturális javak eredetének meghatározását célzó ellenőrző intézkedések és adminisztratív eljárások összehangolása céljából;
25. rámutat a tagállami szintű koordináció hiányára a „kellő gondosság” fogalmának értelmezésével kapcsolatban; felszólítja a Bizottságot, hogy a jóhiszeműség kapcsán tisztázza a „kellő gondosság” fogalmát; rámutat például a kulturális javak nemzetközi átadásáról szóló svájci szövetségi törvény 16. cikkére, amely megtiltja, hogy a kereskedők és árverezők művészeti jellegű ügyletet kössenek, amennyiben bármilyen kétségük van a műtárgy eredetét illetően; megjegyzi, hogy e jogszabály alapján a bizonyítás terhe részben az eladóra hárul; ennek ellenére a műtárgy tulajdonosa nem hivatkozhat a jóhiszeműség elvére, amennyiben nem tudja bizonyítani, hogy az adásvétel során megfelelő gondossággal járt el; felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el intézkedéseket annak érdekében, hogy a műkincspiac és a potenciális műtárgyvásárlók figyelmét is ráirányítsa az eredetkutatás fontosságára, tekintettel arra, hogy az ilyen kutatások kapcsolódnak a kellő gondosság kötelezettségéhez;
26. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki közös alapelveket az olyan nyilvános vagy magánarchívumokhoz való hozzáférésről, amelyek a vagyontárgyak

azonosításával és helyével kapcsolatos információkat tartalmaznak, továbbá folytassa a kulturális javak meglévő adatbázisainak alapos feltérképezését és gondoskodjon egy olyan központi metaadatbázis létrehozásáról, amely figyelembe veszi a rendelkezésre álló információkat, rendszeres frissítés alatt áll és valamennyi érintett szereplő számára elérhető; úgy véli, hogy e központi metaadatbázis alapján egy közös katalógusrendszert kell bevezetni, amely standardizált objektumazonosítókat használhatna; ezért arra kéri a Bizottságot, hogy ösztönözze az ICOM és más szervezetek által kifejlesztett és támogatott, az egész belső piacon érvényes piaci szabványként szolgáló objektumazonosító bevezetését; hangsúlyozza, hogy ezt az adatbázist össze kell kötni az Interpol lopott műtárgyakra vonatkozó adatbázisával, és rendszeresen frissíteni kell;

27. úgy véli, hogy a fent említett adatbázis másik hasznos kiegészítője lehet a kulturális javak dokumentum-nyilvántartásának vagy tranzakciós nyilvántartásának létrehozása az alaposabb és pontosabb eredetkutatás lehetővé tétele érdekében; kéri a Bizottságot olyan intézkedések elfogadására, amelyek ösztönözik a tagállamokat arra, hogy a műtárgypiac szereplői számára általános kötelezettségeket írjanak elő az ilyen dokumentum-nyilvántartás és tranzakciós nyilvántartás vezetésére vonatkozóan, és hogy általában véve tartsák be a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javakról szóló 1995. évi UNIDROIT egyezményben foglaltakat;
28. úgy véli, hogy a központi adatbázisnak egy olyan közös katalógusrendszer alapján kell működnie, amelynek segítségével a tárgyak standardizált módon beazonosíthatók (figyelembe véve olyan jellemzőket, mint például az anyagok, technikák, méretek, feliratok, cím, tárgy, dátum és időszak stb.);
29. felszólítja a Bizottságot, hogy határozzon meg a tulajdonjog vagy jogcím megállapításának módjára vonatkozó közös alapelveket, illetve az elévülési szabályokat, a bizonyítási küszöböt és a zsákmányolás, valamint a műkincs fogalmát, figyelembe véve a vonatkozó hatályos szabályokat a tagállamokban;
30. felszólítja a tagállamokat és a tagjelölt országokat, hogy tegyenek meg minden szükséges erőfeszítést az olyan mechanizmusok létrehozását szolgáló intézkedések elfogadására, amelyek elősegítik az ezen állásfoglalásban meghatározott vagyontárgyak visszaszolgáltatását, és legyenek tudatában annak, hogy az emberiség elleni bűncselekmények során zsákmányolt, ellopott vagy jogellenesen szerzett műtárgyak jogos igénylőknek való visszaszolgáltatása az emberi jogok európai egyezményéhez csatolt 1. jegyzőkönyv 1. cikke értelmében általános érdeknek minősül;
31. úgy véli, hogy a műtárgyak és kulturális javak zsákmányolásának és csempészésének megakadályozására alkalmas szabályegyesítés létrehozása céljából, illetve annak érdekében, hogy megvalósuljon az átlátható, felelős, elszámoltatható és etikus globális műtárgypiac, a Bizottságnak törekednie kell a harmadik országokkal való együttműködésre és olyan gyümölcsöző partnerségek létrehozására, amelyek elősegítik az ezen állásfoglalásban meghatározott vagyontárgyak visszaszolgáltatását, figyelembe véve mind a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javakról szóló 1995. évi UNIDROIT egyezményben rögzített alapelveket, mind pedig az emberi jogok európai egyezményéhez csatolt 1. jegyzőkönyv 1. cikkét;
32. emlékeztet arra, hogy az oktatás a művészeti alkotások és más kulturális javak – mint a kulturális örökség szimbólumai – tiszteletét és megbecsülését hivatott ösztönözni, ezért

fontos szerepet játszik a kulturális javak fosztogatásának és illegális kereskedelmének megelőzésében és visszaszorításában; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék és támogassák az oktatási és tájékoztató tevékenységeket e téren, nem formális és informális keretek között is;

33. felszólítja a Bizottságot és az összes érintett illetékes hatóságot, hogy hozzanak olyan intézkedéseket, amelyek célja, hogy a műtárgypiacon és a műkincsek potenciális vásárlói körében tudatosítsák az eredetkutatás fontosságát, mivel az ilyen jellegű kutatás kapcsolódik a kellő gondosság elvének kötelezettségéhez;
34. felhívja a figyelmet arra, hogy a kulturális örökség részét képező művek illegális kereskedelme elleni küzdelem érdekében alapvető fontosságú, hogy európai és nemzetközi szinten szoros együttműködés legyen a rendőri és a vámszervek között;
35. támogatja azt az elképzelést, hogy a Kulturális Örökség Európai Éve 2018 kezdeményezés keretében foglalkozni kell a zsákmányolt, ellopott vagy jogellenesen szerzett műkincsekkel és kulturális javakkal kapcsolatos, határokon átnyúló visszaszolgáltatási eljárásokkal, valamint az eredetkutatás aktív előmozdításával; ezért felhívja a Bizottságot és az általa létrehozott munkacsoportot, hogy a Kulturális Örökség Európai Éve 2018 tevékenységeit részletező munkaprogramjába ezt a pontot foglalja bele;
  -
  - ◦
36. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

Az utóbbi években mind a történelmi kutatások során, mind a köztudatban előtérbe került a műkincsek zsákmányolásának, valamint a kulturális javak visszaszolgáltatásának témaköre. Az emberiség történelmének továbbra is részét képezi a zsákmányolt kulturális javak problémája, amelyeket a háború idején erőszakos cselekmények, elkobzás vagy állítólagosan jogszerű ügyletek vagy árverések útján tulajdonítottak el. A gyarmati korban, illetve a Szíriában és Irakban történt zsákmányolások még mindig hatalmas problémát jelentenek.

A történelem egyik legnagyobb szervezett és intézményesített műkincsrablására a második világháború idején került sor. A nácik több millió kulturális jelentőségű műtárgyat koboztak vagy tulajdonítottak el; napjainkban pedig, több mint hetven évvel a háború befejezése után, még mindig több ezer műtárgy hiányzik, és arra vár, hogy visszajuttassák őket jogos tulajdonosaiknak vagy azok örökösének. A bíróságok gyakran nem tudják érdemben elbírálni az igényeket.

A fentiekben említett zsákmányolás a nemzetközi jog értelmében jogellenes volt. A háború alatt az ENSZ egyértelművé tette, hogy az államok által visszaszerzett zsákmányolt javakat vissza kell juttatni a származási országba, hogy eredeti tulajdonosuk visszakaphassa azokat. Ezeknek a zsákmányolt javaknak aztán a nürnbergi bíróság különleges státuszt biztosított, kifejezetten kimondva, hogy a nürnbergi ítélethez fűzött melléklet 6. cikkének b) bekezdése alapján a magántulajdonban álló javak háború alatti zsákmányolása a nemzetközi jog értelmében bűncselekménynek tekinthető. A bíróság jogerős ítéletében konkrétan kimondta, hogy az 1939. szeptember 1-je után elkövetett egyes zsákmányolási cselekmények emberiség elleni bűncselekménynek minősülnek. A háború után Svájcban, Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Görögországban, Olaszországban és Hollandiában elfogadott nemzeti törvények elismerték ezt a fogalmat, és az ebben az időszakban zsákmányolt tárgyak eredeti tulajdonosainak javára szóló vélelmet állapítottak meg. A háború utáni kárpótlásról szóló törvények hatályvesztése, a hagyományos szabályok nem visszamenőleges hatálya és különféle jogi fogalmak, például az igények elévülési ideje, az elbirtoklás és a jóhiszeműség, valamint a zsákmányolt műkincs meghatározásának hiánya folytán nemzetközi normák jöttek létre a nácik által zsákmányolt műkincsekre vonatkozó magánjogi igények tekintetében.

A kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelméről szóló 1954. évi hágai egyezmény¹, a kulturális javak jogtalan importjának, exportjának és tulajdonjog-átruházásának tilalmát és megakadályozását szolgáló eszközökről szóló 1970. évi UNESCO-egyezményt², valamint a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javakról szóló 1995. évi UNIDROIT egyezményt³ követően a washingtoni konferencia ismét felvetette a nemzetközi fórumon az eredetkutatásnak, illetve a műkincsek háború előtti jogos tulajdonosaiknak vagy azok örökösének való visszajuttatásának kérdését. Ma a nemzetközi gyakorlatra az átláthatóság hiánya jellemző: az ügyek rendezése és a műkincsek „tisztára mosása” gyakran jogi érveket nélkülöző, bizalmas megállapodások útján történik. Ausztria, Franciaország, Hollandia, az Egyesült Királyság és Németország azonban olyan bizottságokat

---

¹ 1954. május 14., 249 UNTS 240

² 1970. november 17., 823 UNTS 231

³ 1995. június 24., 34 ILM 1322

állított fel, amelyek segítséget nyújtanak az intézményeknek a visszaszolgáltatási ügyek során. 2018 szeptemberében a stockholmi Moderna Museet és Nationalmuseum javaslatot nyújtott be a svéd kormánynak, amelyben többek között egy, a nácik által zsákmányolt műkincsekkel kapcsolatos ügyek kezelésében segítséget nyújtó független bizottság felállítását kérték.

A helyi, nemzeti és nemzetközi intézményeknél, például minisztériumokban, múzeumokban, aukciósházakban, archívumoknál, galériákban vagy akár magángyűjteményeknél dolgozó szakértők olyan intézkedéseket kezdtek elfogadni, amelyek célja a művészeti világnak a zsákmányolt műkincsek azonosítására, visszaszerzésére és visszaszolgáltatására irányuló méltányos gyakorlatokra való ösztönzése. Ez a terület azonban a nemzeti, intézményi és szakmai törésvonalak mentén továbbra is megosztott, és még mindig erőteljes az a tendencia, hogy konkrét esetekre vagy gyűjteményekre fókuszálnak¹. Lásd az Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztály által a Jogi Bizottság megbízásából készített, „Fegyveres konfliktusokban és háborúkban zsákmányolt műkincsekkel kapcsolatos, határon átnyúló kárpótlási kérelmek és a bírósági pereken kívüli alternatív rendezés” című tanulmányt.

Mindezek tükrében az Európai Unió számos erőfeszítést tett a második világháború folyamán történt műkincs-eltulajdonítások következményeinek kezelése érdekében. Ezek az erőfeszítések a tagállam területéről jogellenesen kiszállított kulturális tárgyak visszaszolgáltatásáról szóló 93/7/EGK tanácsi irányelvvel kezdődtek, amely a tagállamok közötti együttműködési mechanizmust állapított meg a tagállamok kulturális örökségének hatékonyabb védelme és sértetlenségének megőrzése céljából. Ezt az irányelvet követően a Parlament rövidesen, 1995. december 14-én elfogadta a zsákmányolt vagyontárgyak zsidó közösségeknek történő visszaszolgáltatásáról szóló állásfoglalást, 1998. július 16-án pedig a holokauszt áldozatainak tulajdonát képező vagyontárgyak visszaszolgáltatásáról szóló állásfoglalást. A valószínűleg vitatott tulajdonjogú áruk belső piacon belüli szabad mozgásának jogi keretéről szóló De Clercq-jelentést bizottsági szinten egyhangúlag elfogadták 2003. november 17-én². Egy hónappal később az Európai Parlament plenáris ülésén elsöprő többséggel, 487 szavazattal 10 ellenében elfogadta azt az állásfoglalást, amely felszólította a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden szükséges erőfeszítést az olyan mechanizmusok létrehozását szolgáló intézkedések elfogadására, amelyek elősegítik a zsákmányolt műkincsek jogos tulajdonosaiknak való visszaszolgáltatását. A Bizottság fellépését is kérte, amelynek egy tanulmányt kellett volna készítenie több olyan szempontot illetően, mint a polgári és eljárásjogi szabályok, az eredetkutatás, a katalógusrendszerek, az alternatív vitarendezési mechanizmusok, valamint egy határokon átnyúló koordinációt végző közigazgatási hatóság felállításának előnyei. A Bizottság nem tett eleget a Parlament kéréseinek.

Nemzetközi szinten nem léteznek a joghatósági összeütközésre vonatkozó harmonizált szabályok ezen a konkrét területen. A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU rendelet³

---

¹ Lásd az Állampolgári Jogi és Alkotmányügyi Tematikus Főosztály által a Jogi Bizottság megbízásából készített, „Fegyveres konfliktusokban és háborúkban zsákmányolt műkincsekkel kapcsolatos, határon átnyúló kárpótlási kérelmek és a bírósági pereken kívüli alternatív rendezés” című tanulmányt.

² A5-0278/2003

³ Az Európai Parlament és a Tanács 1215/2012/EU rendelete (2012. december 12.) a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról (átdolgozás), HL L 351., 2012.12.20., 1. o.

(„Brüsszel I. rendelet”) és a Luganói Egyezmény célja a joghatósággal rendelkező bíróság vagy bíróságok előzetes meghatározása. A Brüsszel I. rendelet 7. cikkének (4) bekezdése meghatározza a kulturális tárgyak visszaszolgáltatására irányuló, tulajdonjogon alapuló polgári jogi keresetek tekintetében illetékes bíróságot. Ez azonban csak a (mostanra hatályon kívül helyezett és a 2014/60/EU irányelvvel felváltott) 93/7/EGK irányelv által védett kulturális javak meghatározott kategóriája esetében alkalmazható. A Brüsszel I. rendelet a joghatósági összeütközés tekintetében némi bizonyosságot nyújt a fórumot illetően, az alkalmazandó jog megválasztását, az elévülési időt, a bizonyítási küszöböt és a jogcím megszerzésének módját illetően azonban nem. Ezeket az 593/2008/EK rendelet¹ („Róma I. rendelet”), valamint a 864/2007/EK rendelet² („Róma II. rendelet”) szabályozza. A Róma I. és II. rendelet az eltulajdonított, zsákmányolt, illetve erőszakkal megszerzett műkincsekre vonatkozó igényekre alkalmazandó, amennyiben azok szerződés vagy károkozáshoz kapcsolódó jogvita formájában merültek fel. A vitára irányadó jog meghatározása révén a Róma rendeletek meghatározzák az elévülési időt, a javakhoz kapcsolódó jogcím megszerzésének módját, valamint az ügyekre alkalmazandó bizonyítási küszöböt is. A rendeletek azonban a jövőre nézve, kizárólag a 2009. december 17. után kötött szerződésekre, illetve a 2009. január 11-étől kezdődően kárt okozó eseményekre alkalmazandók. A tagállamokon kívül lakóhellyel rendelkező alperesekkel szembeni keresetekre ezek a rendeletek nem terjednek ki. Ezekben az esetekben az állam bíróságainak joghatóságát az adott állam nemzetközi magánjogi szabályai határozzák meg.

A fegyveres konfliktusokban és háborúkban zsákmányolt műkincsekkel és kulturális javakkal kapcsolatos, határon átnyúló visszaszolgáltatási kérelmek területén való továbblépéshez fontos szempont a tárgykör meghatározása. Tágabb értelemben ez három nagy kategóriára osztható:

1. Egy történelmi korszakban, például a gyarmatosítás idején elkövetett zsákmányolás és lopás.
2. A közelmúltban, például a második világháború idején elkövetett zsákmányolás és lopás.
3. A jelenkorban és a jövőben elkövetett zsákmányolás és lopás.

Mindhárom esetenél eltérő elbánást és szakpolitikai eszközöket kell alkalmazni.

---

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 593/2008/EK rendelete (2008. június 17.) a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról (Róma I.), HL L 177., 2008.7.4., 6. o.

² Az Európai Parlament és a Tanács 864/2007/EK rendelete (2007. július 11.) a szerződésen kívüli kötetmi viszonyokra alkalmazandó jogról („Róma II.”), HL L 199., 2007.7.31., 40. o.

28.6.2018

VÉLEMÉNY A KULTURÁLIS ÉS OKTATÁSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Jogi Bizottság részére

a fegyveres konfliktusokban és háborúkban zsákmányolt műkincsekkel és kulturális javakkal kapcsolatos, határon átnyúló visszaszolgáltatási kérelmekről, ajánlásokkal a Bizottság részére (2017/2023(INI))

A vélemény előadója (*): Nikolaos Chountis

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 54. cikke

JAVASLATOK

A Kulturális és Oktatási Bizottság felhívja a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

A Kulturális és Oktatási Bizottság felkéri a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalási indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. emlékeztet rá, hogy az oktatás növeli a műalkotások és más kulturális javak – a kulturális örökség és önazonosság jelképei – iránti tiszteletet és azok megbecsülését, ezért fontos szerepe van a kulturális javakat érintő fosztogatás és a velük való törvénytelen üzletelés megelőzésében és az attól való elrettentésben; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék és támogassák a vonatkozó oktatási és figyelemfelhívó tevékenységeket, ideértve a nem formális és az informális formákat is;
2. hangsúlyozza, hogy a legtöbb visszaszolgáltatási kérelem határokon átnyúló természete miatt olyan egyértelmű és határokon átívelő megközelítésre van szükség, amely túllép a meglévő nehézségeken és megkönnyíti az igazságos és tisztességes megoldások elérését; felhívja a Bizottságot, hogy vegye fontolóra uniós szintű tanácsadó testület létrehozását a tagállamok és más szereplők az irányú támogatása érdekében, hogy megtalálhassák és azonosíthassák a zsákmányolt műkincseket és más kulturális javakat, valamint felgyorsíthassák azok visszajuttatását jogos tulajdonosaiknak;
3. hangsúlyozza, hogy a műkincsek és más kulturális javak fegyveres konfliktusok és háborúk folyamán – vagy akár békeidőben – történő zsákmányolása olyan lényeges

közös probléma, amelyre mind a megelőzés, mind a zsákmányolt kulturális javak visszaszolgáltatása tekintetében megoldást kell találni, célul kitűzve a kulturális örökség integritásának, valamint a társadalmak, közösségek, csoportok és egyének önazonosságának védelmét és biztosítását;

4. hangsúlyozza, hogy a zsákmányolt műkincsek azonosításához, a jogos tulajdonosoknak való visszaszolgáltatásuk megkönnyítéséhez, a teljes mértékben átlátható, felelős és etikus műkincspiac kialakításához és a fegyveres konfliktusokban és háborúkban zsákmányolt műkincsekkel és kulturális javakkal történő kereskedelemről való hatékony elrettentéshez szisztematikus, jó minőségű és független eredetkutatásra van szükség, amely ezért sürgősen és tevékenyen előmozdítandó; tudomásul veszi az európai pénzügyi eszközök által e tekintetben kínált lehetőségeket; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék és támogassák az eredetkutatásra irányuló uniós és nemzeti szakképzési programokat, hogy lehetővé tegyék különösen a kulturális javak törvénytelen kereskedelme ellen küzdők szakértelmének továbbfejlesztését és javítását, többek közt határokon átnyúló projektek révén;
5. üdvözli a Bizottság kulturális javak behozataláról szóló rendeletre irányuló 2017. július 13-i javaslatát; tekintettel a műkincspiac globális kiterjedésére és a magánkézben levő tárgyak sokaságára, hangsúlyozza, hogy további erőfeszítésekre van szükség a fegyveres konfliktusokban és a háborúkban zsákmányolt műkincsek és kulturális javak határokon átnyúló visszaszolgáltatása érdekében; hangsúlyozza, hogy az eredetkutatás és az európai együttműködés hasznosnak bizonyult a zsákmányolt műkincsek azonosítása szempontjából, azaz lehetővé vált visszaszolgáltatásuk, néhány esetben pedig sikerült elejét venni terrorista csoportok vagy háborúk finanszírozásának is;
6. tudatában van annak, hogy az eredetkutatás szorosan kapcsolódik a műkincsek kellő gondosság mellett történő megszerzésének kötelezettségéhez, amely nagy súllyal nehezedik a műkincspiac valamennyi szereplőjére, mivel lopott műkincsek tudatos vagy gondatlanságból történő megvásárlását egyes nemzeti jogszabályok büntetéssel sújtják;
7. felszólítja a tagállamokat, hogy megfelelő fellépés útján vessenek véget a háború sújtotta területekről – így a Szíriából és Irakból – származó kulturális javakkal történő törvénytelen üzletelésnek, ekképpen akadályozva meg, hogy kulturális javak terrorizmus finanszírozására szolgáljanak;
8. sajnálja, hogy az eredetkutatásra és a kellő gondosságra vonatkozó tagállami szabályok hiánya, lazasága vagy különbözősége miatt számos határokon átnyúló visszaszolgáltatási kérelem nem teljesíthető hatékonyan és összehangoltan, ami ösztönözheti a fosztogatást, a jogellenes kereskedelmet és a csempészetet; a közös standardok hiánya pedig azt eredményezi, hogy az érintett szereplők összessége – köztük múzeumok, műkincskereskedők és -gyűjtők, turisták és utazók – nincsenek tisztában az alkalmazandó eljárással; kéri ezért a Bizottságot, hogy harmonizálja az eredetkutatásra vonatkozó szabályokat, és a jogalkotási aktusba illessze be a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javakról szóló, 1995-ben elfogadott UNIDROIT egyezmény egyes alapelveit;
9. megállapítja, hogy a II. világháború alatt, valamint sokkal újabban az iraki és szíriai konfliktusok során nagy mennyiségben zsákmányolt műkincsek és kulturális javak, valamint az eredetkutatás fontossága tekintetében megnövekedett tudatosság

eredményeképpen megjelentek azok a források, amelyek érdemben használhatók a műkincsek tulajdonosi történetének feltárásához; értékeli a múzeumok és más köz- és magánintézmények által tett kezdeményezéseket, amelyek célja az eredetkutatást megkönnyítő eszközök kifejlesztése; sürgeti a Bizottságot, hogy végezze el a meglévő adatbázisok alapos feltérképezését és a rendelkezésre álló információk összegzése céljából vegye fontolóra egy központi, rendszeresen frissített és valamennyi érintett szereplő által igénybe vehető metaadatbázis létrehozását;

10. véleménye szerint e központi metaadatbázisra építve létre kellene hozni egy szabványos műtárgy-azonosítókat tartalmazó közös katalógusrendszert; kéri ezért a Bizottságot, hogy ösztönözze a Múzeumok Nemzetközi Tanácsa (ICOM) és más szervezetek által kifejlesztett és javasolt műtárgy-azonosítók piaci sztenderdként való bevezetését a belső piac egészében;
11. véleménye szerint a megfelelő eredetkutatás érdekében ajánlott létrehozni egy minél részletesebb dokumentációs adattárat és a korábbi tranzakciókat tartalmazó nyilvántartást; kéri a Bizottságot, hogy támogassa aktívan az ilyen nyilvántartásokra vonatkozó közös iránymutatások kidolgozását, és fogadjon el megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy a tagállamok ösztönzést kapjanak arra, hogy a műkincspiac szakmai szereplőit általánosan kötelezzék ilyen tranzakciós nyilvántartás vezetésére, és általában a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javak nemzetközi visszaadásáról szóló, 1995. évi UNIDROIT egyezmény betartására;
12. véleménye szerint a műtárgyak és kulturális javak zsákmányolásának és csempészésének megakadályozására alkalmas szabályegyettes létrehozása, illetve annak érdekében, hogy megvalósuljon a teljesen átlátható, felelős és etikus globális műkincspiac, a Bizottságnak gyümölcsöző partnerségek kiépítésének szándékával együttműködésre kell törekednie harmadik országokkal, ennek során figyelembe véve a lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javakról szóló 1995. évi UNIDROIT egyezményben lefektetett elveket;
13. kéri a Bizottságot, hogy ösztönözze a tagállamokat a kulturális javak eredetének ellenőrzésére vonatkozó meglévő gyakorlatokkal kapcsolatos információk megosztására, valamint arra, hogy erősítsék együttműködésüket a kulturális javak eredetének meghatározására szolgáló ellenőrzési intézkedések és adminisztratív eljárások harmonizálása céljából;
14. sürgeti a Bizottságot, hogy Unió-szerte ösztönözze és pénzügyileg támogassa az eredetkutatással kapcsolatos tevékenységeket; javasolja, hogy a Bizottság szervezzen vitafórumot a bevált gyakorlatok megosztása céljából, illetve a legjobb megoldások felkutatása érdekében a jelen és a jövő számára;
15. felhívja a Bizottságot, hogy fogadjon el intézkedéseket annak érdekében, hogy a műkincspiac és a potenciális műtárgyvásárlók figyelmét is ráirányítsa az eredetkutatás fontosságára, tekintettel arra, hogy az ilyen kutatások kapcsolódnak a kellő gondosság kötelezettségéhez;
16. támogatja a gondolatot, hogy a fegyveres konfliktusok és háborúk során zsákmányolt műkincsekkel és kulturális javakkal kapcsolatos, határokon átnyúló visszaszolgáltatási eljárásokkal a kulturális örökség európai évére (2018) irányuló kezdeményezés keretében foglalkozzanak; felhívja ezért a Bizottságot és az általa felállított

munkacsoportot, hogy ezt a kérdést illessze be a kulturális örökség európai évének (2018) részletes tevékenységeit tartalmazó munkatervébe.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	23.1.2018
A zárószavazás eredménye	+ : 24 - : 3 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Rupert Matthews, Stefano Maullu, Luigi Morgano, John Procter, Michaela Šojdrová, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Krystyna Łybacka
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Algirdas Saudargas

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	20.11.2018
A zárószavazás eredménye	+: 17 -: 1 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Joëlle Bergeron, Jean-Marie Cavada, Kostas Chrysogonos, Mady Delvaux, Mary Honeyball, Sajjad Karim, Sylvia-Yvonne Kaufmann, António Marinho e Pinto, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, Axel Voss, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Sergio Gaetano Cofferati, Luis de Grandes Pascual, Tiemo Wölken, Kosma Złotowski

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

17	+
ALDE	Jean-Marie Cavada, António Marinho e Pinto
EFDD	Joëlle Bergeron
GUE/NGL	Kostas Chrysogonos
PPE	Daniel Buda, Luis de Grandes Pascual, Pavel Svoboda, Axel Voss, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka
S&D	Sergio Gaetano Cofferati, Mady Delvaux, Mary Honeyball, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Evelyn Regner, Tiemo Wölken
VERTS/ALE	Julia Reda

1	-
ECR	Kosma Złotowski

0	0

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás